SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 28. JERSEY CITY and NEW YORK,, TUESDAY, FEBRUARY 14, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го ЛЮТОГО 1989 Ч. 28. РІК XCVI.

В УКРАЇНІ ПОСТАВИЛИ ПАМ'ЯТНИК Б. ГРІНЧЕНКОВІ

Київ. — Перший пам'ятник в Україні видатному письменникові, етнографові і лексикографові Борисові Грінченкові поставили в селі Олексіївці, Ворошиловградської области, де він жив і працював.

„Трішки мрійливо — мрійником же був, але так зосереджено, з таким виразом одухотворености дивиться він на свою рідну землю з тихими вербами і узвишшям, на ту, колись неписьменну Олексіївку, до якої він прийшов, щоб розпочати велетенську подвижницьку роботу просвітителя і носія рідного слова", — пише Микола Ночовний, відповідальний секретар Ворошиловградської письменницької організації.

У школі, де Б. Грінченко протягом шести років навчав малих олексіївців, відкрився музей його імени.

На врочистому відкритті пам'ятника і музею, крім жителів Олексіївки й навколишніх сіл, були присутні письменники, художники, артисти.

В Ню Йорку помер мґр І. Базарко

Ню Йорк. — У п'ятницю, 10-го лютого 1989 року, тут помер несподівано св. п. маґістер прав Іван Базарко, народжений 6-го жовтня 1910 року в Довжневі, повіт Сокаль, Україна, довголітній і відданий політичний і суспільно-громадський діяч в Україні і на поселеннях у вільному світі, колишній президент Світового Конґресу Вільних Українців, колишній екзекутивний директор Українського Конґресового Комітету Америки (УККА), почесний член СУК „Провидіння", почесний член Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Ню Йорку, Українець Року 1979, співтворець досягнень української спільноти у вільному світі, член багатьох українських організацій і товариств, нагороджений різними почесними грамотами.

Св. п. мгр І. Базарко

Парастас був відправлений в неділю, 12-го лютого ц. р., в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Схід 7-ма вулиця, а Панахида у понеділок, 13-го лютого, о год. 7:30 ввечорі в тому ж заведенні. Похорони у вівторок, 14-го лютого, до церкви св. Юра в Ню Йорку о год. 9:30 рано. Тіло покійного буде похоронене на українському православному цвинтарі св. Андрія в Банд Бруку, Н. Дж., о год. 11:30 перед полуднем.

Родина просить замість квітів на могилу складати датки на церкву св. Юра і на потреби СКВУ.

Д-р Я. Ісаєвич виступить в Чикаґо

Чикаґо (Н.Н.) — Місцевий університет Лойола влаштовує у весняному семестрі 1989 року інтегрований курс про християнізацію і державу Київської Руси-України. В рамках курсу відбувається серія викладів запрошених спеціялістів.

Черговим доповідачем буде гість з україни, що перебуває в науковому відрядженні в Українському Науковому Інституті Гарвардського Університету, д-р Ярослав Ісаєвич, співробітник Інституту Академії Наук УССР у Львові. Д-р Ісаєвич є спеціялістом середньої доби історії України та Східньої Европи, зокреа історії культури, освіти, мистецтва та письменства. Його головні праці стосую-

(Закінчення на стор. 3)

А. САХАРОВ ЗАКЛИКАЄ ДО ЛЕҐАЛІЗАЦІЇ УКЦЕРКВИ

Рим, Італія. — Відомий довголітній оборонець прав людини в Совєтському Союзі, який сам зазнав шикан на внутрішньому засланні в місцевості Ґорький за режиму Леоніда Брежнєва, академік Андрей Сахаров, відвідуючи Італію у зв'язку з наданням йому почесного окторату Больонським університетом, закликав теперішніх керівників СССР, зокрема Міхаїла Ґорбачова, генерального секретаря ЦК КПСС і голову Президії Верховної Ради СССР, збільшити свободу релігії і злеґалізувати Українську Католицьку Церкву.

Під час своїх шістьденних відвідин Італії А. Сахаров заявив кореспондентам, що керівники Совєтського Союзу багато змінили ситуацію на краще у відношенні до Російської Православної Церкви і повернули її численні церкви, монастирі та іншу, колись церковну, власність.

На його думку Римо-Католицька Церква в Італії повинна вжити свого чималого впливу для того, щоб остаточно злеґалізувати УКЦеркву, яка залишилася вірною Апостольському Престолові. Теперішній стан на релігійному відтинку в Україні А. Сахаров назвав абсолютною аномалією тим більше, що згадана Церква існує і її підтримують вірні.

В часі свого перебування А. Сахарова і його дружину Єлену Боннер, прийняв на окремій авдієнції Папа Іван Павло II, а окремо він відвідав голову УКЦеркви Блаженнішого Патріярха і Кардинала Мирослава Івана Любачівського. Він однак, відмовився коментувати обидві зустрічі і не бажав втаємничувати кореспондентів про що він говорив з Папою і Кардиналом М. Любачівським.

Папа, як відомо, вже декілька разів закликав до леґалізації УКЦеркви і домагався свободи для всіх католиків в СССР. Він також відмовився від поїздки до Совєтського Союзу на святкування 1000-ліття Хрищення України, бо йому, правдоподібно, режимники відмовили зустрічатися з католикжми в Україні Литві і Латвії.

А. Сахаров з'ясував становище Церков в СССР на прохання Архиєпископа Сієни Маріо Костелляни, який цікавився станом на церковному відтинку за керівництва М. Ґорбачова. Очевидно, Сахаров висловив сподівання, що нове совєтське законодавство включатиме також свободу релігії і, що ті, які займаються тими справами візьмуть до уваги побажання вірних.

В суботу, 11-го лютого, Сахарови закінчили свою візиту в Італії і виїхали на короткі відвідини до ЗСА.

Нюйоркська Група виступає в обороні Л. Танюка

Джерзі Сити, Н.Дж. — Як інформують члени Нюйоркської Групи, вони вислали за шістьома підписами листа до міністра культури з копією до Спілки Театральних Діячів УССР і до „Літературної України", в якому прохають про повернення Леся Танюка на становище режисера Театру Юного Глядача в Києві.

Як відомо, Л. Танюка назначено на цей пост недавно і вже тепер звільнено його із невідомих причин. Члени Нюйоркської Групи інтерпретують це звільнення, як намагання тримати український театр на підрядному рівні.

Рівночасно у листі є прохання сплатити „довг сумління" відносно великого українського режисера Леся Курбаса в цей спосіб, щоб створити театр ім. Леся Курбаса у Києві.

Листа підписали: Богдан Бойчук, Юрій Коломиєць, Богдан Рубчак, Люба Ґавур, Марія Ревакович і Юрій Тарнавський, і має він дату 28-го січня 1989 року.

У Львові будуватимуть підземку

Львів. — Газети в Україні повідомили, що у Львові почали реалізувати будову підземки, пляни якої розглядалися вже в 1970-их роках, а до здійснення пляну не дійшло і справу „зам'яли" совєтські бюрократи. Від цього однак не полегшало в місті, яке має чималі транспортові проблеми, які мусить, хочуть цього чи ні відповідальні особи, розв'язати міська управа. Нарешті совєтські господарники створили головну квартиру для побудови підземки. Ось, що сказав кореспондентам Рудольф Павлик, голова проєкту побудови підземки:

„Публічна транспортація є одною з важливих проблем у Львові, яку місто мусить розв'язати в найближчому часі. Наше місто, заявив Павлик, постійно збільшується напливом молоді, яка шукає кваліфікованої праці. Збільшились чисельно також засоби транспорту, державні і приватні. Підземка без сумніву облегшить транспорт в місті, зокрема в центрі міста. Перша лінія підземки матиме тільки 6,1 кілометра. Проєкт побудови, вагони підземки і станції, коштуватиме у початковій стадії 61.3 міл. карбованців. Конструкція триватиме приблизно шість років. Праця мала б розпочатися на весні 1990 року, — заявив Павлик і запевнив кореспондентів, що проєкт має повну підтримку міського, обласного і республіканського урядів та компартії".

На запитання чи конструкція підземки не пошкодить архітектурним спорудам і пам'ятникам в місті, Павлик відповів, що згідно з опінією вчених архітектів і проєктантів більших пам'ятників в місті, роботи тільки впливатимуть на зміну льокації деяких пам'ят-

(Закінчення на стор. 3)

Совєтський журнал критикує компартію і М. Ґорбачова

Москва. — Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Билл Келлер інформує у числі з 9-го лютого ц.р., що ленінґрадський літературно-політичний журнал „Нєва" виступив з критикою Комуністичної партії і посередньо Міхаїла Ґорбачова, теперішнього генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР.

У статті обвинувачується компартію, що вона не цікавиться проблемами суспільства і перетворилася в інструмент всесильної „нової кляси" керівних бюрократів. В теперішньому кліматі релятивної свободи, — пише Келлер, — тяжко навіть зрозуміти де кінчається атака і починаються похвали. В кожному разі М. Ґорбачов в оцінці „Нєва" сам собі суперечить: „з одної сторони він проповідує гласність, більш відкрите суспільство, а з другої виключає можливість створення чи дозволу на діяльність інших політичних партій, які могли б конкурувати з правлячою комуністичною партією", — говориться у статті згаданого журналу.

Автор статті Сєргей Андреєв сперечається з теперішнім керівництвом, що при наявності існування одної тільки політичної партії може існувати в СССР якась форма демократії. „Створення нових партій, каже автор, є звичайною нормативою в демократичному суспільстві, а заборона навіть говорити про партії рівнозначна із забороною демократичних принципів взагалі".

Стаття С. Андреєва, у якій він підтримує поширення дозволу на діяльність незалежних груп, народних фронтів й інших політичних партій, які, у противагу до комуністичної партії, висували б свої програми, включно з розв'язкою соціяльних й економічних наболілих питань, викликала велику сензацію не тільки в Ленінґраді, але також в Москві і інших більших містах СССР, куди попадає журнал „Нєва". 35-річний С. Андреєв є по фаху геологом і працює в місті Тюмен на Сибірі.

Минулого року Андреєв також спричинив був констернацію у кремлівських керівників статтею про недолугість у розв'язці економічних питань, у якій він не тільки критикував теперішнє керівництво за нездібність займатися питаннями перебудови, але також за протекціонізм, за формування „нової кляси" бюрократів, за толерування системи, у якій найкращі часом одиниці вмирають передчасно, або пропадають в лябіринтах в'язниць чи концтаборів.

Андреєв характеризує нових кремлівських керівників, як щирих осіб, але вони не позбулись страху і не мають відваги переводити своїх програм в життя. Автор правдоподібно належить до когорти звеличників нової політики М. Ґорбачова, але рівночасно каже, що він, Ґорбачов, іде на компроміс з противниками програми в економічній і соціяльній ділянках. У подібному тоні політику Ґорбачова критикували обережно також інші совєтські видання і закордонні аналітики, які хотіли б в якийсь спосіб підтримати зміни в СССР, але вони бачать слабості в середині самої комуністичної системи.

Тому С. Андреєв цілком слушно закінчує свою статтю словами, що у зв'язку з цією нерішучістю в СССР наростатиме розчарування комуністичним керівництвом й інші політичні сили будуть змушені, хоче цього Кремль чи ні, взяти ініціятиву в свої руки, щоб допильнувати функціональности державного механізму і оборонити від нападів саму комуністичну партію.

СССР втратив в Афганістані 15,000 осіб

Москва. — Як повідомив на пресовій конференції у Москві завідуючий близькосхідним відділом міністерства закордонних справ Юрій Алєксєєв, за роки афганської війни Совєтський Союз втратив до 15,000 осіб вбитими. Останні дані про совєтські втрати були подані 25-го травня минулого року, коли генерал Алєксєй Лізічов заявив на пресовій конференції, що в Афганістані загинули 13,310 військовослужбовців, 35,478 були поранені, а 311 вважаються пропалими без вісти.

А. Лізічов сказав, що його дані стосуються періоду від 27-го грудня 1979 до 1-го травня 1988 року. Як виходить з повідомлення Алєксєєва, за останні місяці війни СССР втратив вбитими понад 1,500 осіб. Алєксєєв не повідомив, до якого періоду відносяться його дані, і не подав ніяких відомостей про кількість поранених і пропалих без вісти.

Хоч газета „Правда" заявила у понеділок, 6-го лютого, що останній совєтський вояк залишив Кабуль, це твердження спростовується західніми репортерами в афганській столиці: останній конвой дійсно вийшов з Кабулю, але міське летовище досі охороняється сотнями совєтських військовослужбовців. Совєтські представники в Кабулі сказали кореспондентові Ассошіейтед Пресс, що на летовищі перебуває 1,000 вояків, які будуть відправлені на батьківщину до кінця наступного тижня. Аґентство Ройтерс підрахувало, що на летовищі знаходяться приблизно 500 совєтських військовослужбовців.

Совєтські дипломати в Кабулі повідомили, що останні підрозділи залишили Шинлянд — величезну військову базу на заході країни. Вони повинні з'єднатися в Ґераті з іншою колоною і переїхати совєтський кордон в середу або в четвер. „Правда" повідомила, що муджагедіни не вступають в бій зі совєтськими колонами.

У понеділок в Термезі, совєтському містечку поблизу кордону з Афганістаном, відбулася церемонія з приводу повернення на батьківщину повітряно-десантного полку, на якій були присутні рідні та наречені вояків, місцеве начальство, півтори сотні журналістів зі всього світу і ансамбль бубністок місцевої школи. Понад 100 репортерів були доставлені літаком з Москви прямо в Термез, а інші 45 дістали дозвіл прибути в афганське місто Мазар-и-Шаріф і пройти шлях до совєтського кордону разом з десантниками.

Приблизно в 11:30 ранку вояки сіли в бронетранспортери по ту сторону кордону і урочисто переїхали ріку Аму-Дар'ю по залізничному мосту, який совєтська пропаганда охрестила „Мостом дружби". Підійшовши до трибуни прикрашеної великим портретом Леніна, командир полку підполковник Александер Скачков відрапортував начальству, що його частина з честю виконала „інтернаціональний обов'язок".

Військова оркестра виконала совєтський гимн, потім термезька школярка прочитала патріотичний вірш. Звертаючися до „воїнів-інтернаціоналістів", заступник голови Ради міністрів Узбецької ССР Валерій Сударенков заявив: „Ми хочемо, щоб ви стали в перші ряди борців за революційне перетворення нашого суспільства".

Газети пишуть про непідробльну радість і полегшу на обличчях 300 змучених десантників. Як зауважує московський кореспондент газети „Вашінґтон Пост" Майкл Доббс, відкриті відгуки вояків про війну були різким контрастом з патріотичними льозунґами, що гриміли під час церемонії. „Не думаю, щоб Наджіб довго протримався", — сказав полковник.

У СВІТІ

УРЯД ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ заборонив діяльність скрайно-правої націоналістичної (дехто каже нацистської) організації, яка здобуває, головно серед молодшого покоління німців, все більшу й більшу підтримку. Міністер внутрішніх справ у федеральному уряді канцлера Гельмута Коля, Фрідріх Ціммерман, заявив кореспондентам, що ФРН „не буде пристановищем для правих екстремістів". Заява згаданого міністра була зроблена у висліді поліційної акції у шістьох більших містах Німеччини і арештів багатьох членів правої організації. Поліція, за дозволом суду, перевела обшуки в багатьох помешканнях правих і знайшла чимало дрібної зброї, пропаґандивної літератури, портретів Адольфа Гітлера, плякатів тощо. Ціммерман підкреслив, що організація, про яку іде мова, поставлена тимчасом у стан замороження, але вона буде заборонена законом у парляменті. Керівники правих запитали Ціммермана, який плян він має відносно підривної діяльности скарйно-лівих елементів.

ПРЕЗИДЕНТ ІРАКУ САДДАМ Гуссейн признався тепер, після двох тижнів мовчанки, що група військовиків намагалася влаштувати переворот в країні і перебрати владу в свої руки. Переворотом нібито займалися ті старшини, які не були задоволені замиренням з Іраном і вже раніше протестували проти переговорів Іраку з Іраном. Президент Гуссейн не назвав дати коли саме такий переворот, чи спроба перевороту відбулася, а тільки, підкреслив, що вона не вдалася і її вже в зародку здушили вірні урядові військові частини.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ ПРЕЗИДЕНТ Франції Франсуа Міттеран дав до зрозуміння, що його країна має намір розпочати формальні переговори із своїми західньо-европейськими сусідами з метою створення повітряної захорони важливих індустріяльних центрів в західній Европі, а також більших міст, в рамках стратегії Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО). Міттеран підкреслив, що ці заходи абсолютно не порушують доктрини ген. Шарля де-Ґоля, який свого часу заявив, що французька армія може виповняти накази тільки французьких генералів. Франція правдоподібно прийме участь в оборонній програмі НАТО, яка передбачає слідкування за рухами військ і зокрема летунства Варшавського Пакту.

КІЛЬКА ДНІВ ПІСЛЯ ТОГО, як між обидвома частинами Кореї наступила домовленість про започаткування переговорів для вирішення принципових справ, комуністи з півночі відмовились брати участь у переговорах, коли наближався реченець зустрічі на „вершинах". У першій фазі переговорів мали зустрітись прем'єр-міністри обидвох Корей, а потім президенти. Під час зустрічей мала бути мова про можливість об'єднання обидвох частин Кореї в одну державу, започаткування спільних зустрічей на систематичній базі, наладнання дипломатичних зв'язків між Сеулем і Пгеніяном, збільшення торговельної і культурної виміни тощо. Північні комуністи домагалися, щоб спершу Південна Корея відмовилася від спільних американсько-корейських військових маневрів, ціллю яких мала бути оборона проти атаки з півночі.

ДЖ. БЕЙКЕР РОЗПОЧАВ ВІЗИТУ В ЕВРОПІ

Бонн, Західня Німеччина. — Державний секретар З'єднаних Стейтів Америки Джеймс Бейкер розпочав свою шістьденну візиту в Европі, під час якої він має в пляні відвідати 14 західньо-европейських країн, членів Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО).

Першою його зупинкою був Бонн, столиця Федеративної Республіки Німеччини. На летовищі в Кельні бейкера зустрінула більша делеґація уряду канцлера Гельмута Коля, на чолі з міністром закордонних справ Німеччини Гансом-Дітріхом Ґеншером. Бейкер, якого в Західній Німеччині тепло вітали, має в пляні переконати тамошніх керівників, щоб вони не супротивлялись новій стратегії НАТО, яка передбачає введення нових ракет коротного засягу з нуклеарними головками, які не входять в договір підписаний між ЗСА і Совєтським Союзом і якими також користуються військові частини країн Варшавського Пакту. Такі ракетні гнізда повинні бути заінстальовані в першу чергу в Західній Німеччині та деяких інших країнах НАТО, зближених до кордонів комуністичних держав.

В дорозі до Бонну, Дж. Бейкер зупинився в Лондоні і мав довшу розмову з міністром закордонних справ Великобританії Джерфі Говом і обідав з прем'єр-міністром Марґарет Тачер. Про свої розмови в Лондоні він переказав своєму західньонімецькому колезі Г.Д. Ґеншерові, щоб цей немав жадних сумнівів щодо становища Великобританії у справі нової оборонної стратегії НАТО тимбільше, що Ґеншер належить до звеличників політики гласности і перебудови, яку намагається вводити в життя теперішній генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Міхаїл Ґорбачов. Як відомо, Західня Німеччина була одною з перших західніх держав, яка запропонувала кремлівським керівникам більйонові кредити на відбудову совєтської економіки і заохотила свої підприємства інвестувати гроші в побудову легкої індустрії, яка мала б забезпечити совєтських громадян продуктами першої потреби, зокрема харчами й одягом. Ґеншер був також одним з перших політиків, який висловив свій спротив проти нової оборонної стратегії НАТО, а зокрема до стаціонування нуклеарних ракет на німецькій території.

Дж. Бейкер, один з кращих і тактовних американських політиків в Адміністрації президента Джорджа Буша, не мав заміру стосувати тиск на будь-яку західню державу, а тільки річевими аргументами хотів переконати европейських відповідальних осіб про потребу зміни в обороні Заходу. Вже раніше речники Державного департаменту дали до зрозуміння, що ЗСА не будуть нічого роботи понад голови европейських держав і проти їхньої волі.

Канцлер Г. Коль прихильно ставиться до нової стратегії, бо він належить до групи політиків, які дивляться на світ відкритими очима, не зважаючи на його релятивну приязнь з М. Ґорбачовим і його симпатії до нової совєтської політики. В кожному разі, кажуть політичні спостерігачі, Дж. Бейкер зробив позитивне враження на европейців, а це вже дуже добрий початок для політики нового американського Уряду.

В АМЕРИЦІ

ЗІЗНАЮЧИ ПЕРЕД сенатською Комісією урядових справ, фахівці заявили, що електрична система Америки може бути дуже вразливою на терористичні атаки. Ще більшою турботою фахівців є те, що направа після такого нападу тривала б дуже довго тому, що закордонна конкуренція примусила американських продуцентів зупинити виробництво ключевих частин для направи такої системи, почавши від величезних електричних трансформаторів до компресорів та клапанів для нафтових проводів. Речник Крайової асоціяції електричних фабрикантів Чарлс Вайт в пізнішому інтерв'ю сказав, що скоординований напад на великанські трансформатори може спричинити затемнення одної третини ЗСА на кілька годин в наслідок чого заіснувала б велика недостача електричної енергії на довший час.

ДОСЛІДНИКИ ТА ВЧЕНІ Крайової дослідчої ради в своєму 589-сторінковому зіставленні про досліди над швидким розповсюдженням хвороби АІДС в ЗСА заявили, що боротьба з вірусом хвороби АІДС може тривати цілі декади та що потрібно куди більше точніших даних щоб можна прослідити швидше розповсюдження хвороби та можливості її припинення. В тому ж звіті вони пропонують, що для кращого зрозуміння хвороби, її розповсюдження і лікування треба творити нові програми.

КРАЙОВА ДОРАДЧА РАДА в справах пістряка подала до загального відома, що коли Уряд ЗСА взяв собі за завдання зменшити смертність громадян до 2000 року з причини пістрякової хвороби, то мусить значно зменшити вживання тютюну в країні. Першою пропозицією є щоби законом заборонити курення цигарок у всіх публічних приміщеннях чи урядах, дальше пропонується країні взяти собі за ціль до 2000 року створити суспільство без цигарок.

В ВАШІНҐТОНІ розглядають можливість компромісу з Европейською економічною спільнотою в справі її заборони імпортування м'яса з Америки, вирощуваного на спеціяльних гормонах. Ці зусилля пропаґує державний секретар Джеймс Бейкер, щоби не погіршити дипломатичних відносин з Европою.

У ВАШІНҐТОНІ НА зізнаннях перед двома комісіями Палати Репрезентантів в справі трагічної загибелі 259 осіб на леті ч. 103 Пан-Американської летунської лінії минулого грудня над Шотляндією, родичі та конґресмени звернулися до Уряду президента Джорджа Буша за фондами для закупу та інсталяції нових інструментів на летовищах, котрі зможуть викривати бомби чи вибуховий матеріял у багажі. Але речники Федеральної адміністрації летунства відразу заявили, що замовлення виробу таких інструментів та їхнього вмонтування може потривати багато місяців, а то й років.

ПОЛІТИКИ ЦІЛОЇ КРАЇНИ вже починають спрямовувати свої погляди на цьогорічні льокальні вибори, зокрема коли йдеться про посади губернаторів стейтів чи посадників великих міст. В одній такій метрополії, що свого часу вибивалася на передові сторінки крайових газет тільки через некультурні виборчі змагання своїх кандидатів, а саме в Чикаґо, останні тижні передвиборчої кампанії набирають небуденної поваги. Чикаґські виборці, як і інші в цілій країні, є дещо здивовані новою настановою своїх політиків. Одначе, як твердять знавці виборчих кампаній, цю зміну радо вітає населення Чикаґо.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. —
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Держави Варшавського Пакту спростовують закиди

Керівники Варшавського Пакту — військового договору комуністичних держав в Европі — вважають, що їхні збройні сили в ніякому разі не перевищують збройних сил Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО).

У статті, надрукованій у газеті ,,Правда", органі ЦК КПСС, з 30-го січня ц. р., написано, що у багатьох видах зброї, а особливо у швидких джетових літаках і гелікоптерах різного типу, НАТО перевищує держави Варшавського Пакту. ,,Правда" також переконує своїх читачів, що число військових чатин НАТО — 2,2 міл. вояків і старшин — також перевищують військові частини комуністичних країн, які нібито розпоряджають тільки 1,8 міл. вояків, що є явним запереченням раніших підрахунків зроблених військовими спеціялістами й інститутами воєнної стратегії З'єднаних Стейтів Америки, Великобританії, Франції й інших. ,,Правда" настирливо хоче переконати свого й чужого читача, що також у воєнно-морських збройних силах НАТО перевищує комуністичних імперіялістів. Газета пише, що західні держави тримають під зброєю у морських силах 658,000 вояків, а Варшавський Пакт тільки 338,000.

До одного тільки признається ,,Правда", до числа танків, що їх в добі політики дентанту напродукували комуно-московські імперіялісти і перекинули більшу частину з них на свої західні кордони і до сателітних держав, зокрема Чехо-Словаччини, Східньої Німеччини і в меншій мірі Польщі. Тому, що тієї справи вже сьогодні не можна приховати, совєтська газета пише, що Варшавський Пакт має у два рази більше танків, як членські країни НАТО.

Акредитовані в Москві кореспонденти кажуть, що це мабуть перший раз совєтські джерела масової інформації відкрито подали про число збройних сил, применшивши, очевидно, на половину збройні сили східнього бльоку.

Аґенство Ассошієйтед Пресс, покликаючись на неназваного по імені західнього спеціяліста, який бажав залишитись в тіні, так більш-менш інтерпретує статистичні дані подані ,,Правдою": ,,Варшавський Пакт постарався представити справу так, начебто в Европі існувала рівновага збройних сил обидвох бльоків і тому, якщо треба скорочувати, то треба робити це по обидвох сторонах. Нам натомість відомо, що Варшавський Пакт перевищає НАТО у багатьох родах зброї і війська, одним словом майже в кожній катеґорії про яку була мова у звідомленні НАТО і у статті совєтської газети. Танків, наприклад, у них не у два, а у три рази більше, як на Заході".

Кому вірити? Політичні і військові аналітики прийшли до висновку, що Лондонський інститут для стратегічних студій подає точні інформації про озброєння НАТО і Варшавського Пакту. Спеціялісти цього інституту кажуть, однак, що у звідомленнях названих бльоків є помилки ,,у підрахунках", які треба осунути ще перед тим поки представники Сходу і Заходу розпічнуть роззброєневі розмови у Відні. Аналітики погоджуються, що статтю у ,,Правді" треба розцінювати, як відповідь на заяву новоназначеного секретаря Департаменту оборони ЗСА Джана Тавера в Мюнхені, який закликав міністрів оборони країн НАТО ,,до здорового скептицизму" і обережности у відносинах з Кремлем і його сателітами.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

ЗАГОВОРИВ П. ШЕЛЕСТ

(Російський журнал „Аргументи і Факти", ч. 2 з 1989 року, помістив інтерв'ю свого кореспондента з Петром Шелестом, першим секретарем ЦК Компартії України і членом Політбюра ЦК КПСС до травня 1972 року. Це інтерв'ю передрукувала „Культура і Життя", ч. 4 з 22-го січня 1989 року. Внизу подаємо повний текст цього інтерв'ю).

I.

Публікації про М. Хрущова в пресі викликали багато листів читачів. Відгукнувся, зокрема, і колишній перший секретар ЦК Компартії України, член Політбюра ЦК КПРС П. Ю. Шелест. Мижче друкуємо його розмову з кореспондентом „Аргументов и Фактов".

Кор. Петре Юхимовичу, гадаю, читачам цікаво дізнатися про віхи вашої біографії.

Шелест. Народився я 1908 року в селі під Харковом у сім'ї селянина-бідняка. Пам'ятаю, батько 25 років відслужив в армії. Повернувся додому кавалером чотирьох бойових орденів. Жили важко. Одинадцятирічним я пішов у найми до заможного хазяїна. Згодом працював водовозом, листоношею. Коли підріс, пішов на залізницю — спочатку вантажником, потім ремонтником, костильщиком. Тоді ж і в партію був прийнятий.

Кор. Коли це було?

Шелест. У 1928 році, коли владу в країні прибрав до своїх рук Сталін. Згодом я закінчив інститут, працював на Донбасі начальником ковальсько-прокатного цеху. Потім — служба в армії. Після звільнення в запас приїхав до Харкова, на завод „Серп і молот". Працював начальником цеху, начальником виробництва, головним інженером. Був членом парткому заводу, членом райкому партії.

А за рік перед навалою гітлерівських полчищ на нашу Батьківщину був обраний секретарем міськкому з оборонної промисловісті. Тоді ж їздив до Києва, де вперше зустрівся з М. С. Хрущовим, який був першим секретарем ЦК Компартії України.

Коли почалася війна, мені було 32 роки. На плечах — вся оборонна промисловість міста. Доводилося крутитись.

Коли нашим військам довелося залишити Харків, мене послали до Челябінська завідуючим відділом оборонної промисловості обкому партії. Працював рік.

Під час війни працював у ЦК ВКП(б), потім у Саратові. По її закінченні — у Ленінграді, на Україні. Чотири роки був директором авіаційного заводу в Києві.

Кор. А коли вас обрали першим секретарем ЦК КП України?

Шелест. Не відразу. Був і секретарем Київського міськкому, другим і першим секретарем ЦК КП України. Першим мене обрали лише 1962 року.

Кор. Ставши першим секретарем ЦК КП України, ви були в тісному контакті з вищим керівництвом країни, у тому числі з М. С. Хрущовим. Яка ваша думка про його політичну діяльність?

Шелест. Помилок у нього було чимало, але до них причетні й інші керівники, які працювали поруч з ним.

Згоден з Мікояном, який сказав на засіданні Президії, що діяльність Хрущова — великий політичний капітал партії. І справді, чого варте лише розвінчання культу особи Сталіна! Піти на такий крок могла тільки людина великої мужности і вірності ідеалам соціалізму. У цьому зв'язку характерна і промова М. С. Хрущова на засіданні Президії ЦК КПСС, де вирішувалася його доля. Мабуть, тільки в мене зберігся її запис, бо стенограми не велося. На тому, останньому для нього засіданні, Хрущов був пригнічений, безсилий щось зробити і все ж знайшов силу і мужність сказати:

„Я вдячний, що все ж сказали дещо позитивне про мою діяльність. Радий за Президію, у цілому за її зрілість. У формуванні цієї зрілости є і зернятко моєї праці.

Всіх нас і мене, виховала партія. У нас з вами єдина політична та ідеологічна основа, і проти вас я не боротимусь. Я піду і битися не буду. Ще раз прошу пробачення, якщо когось образив, був грубим — у роботі все траплялося. Однак хочу сказати, що ряд пред'явлених мені звинувачень категорично відкидаю. Я не можу всі звинувачення пригати і спростувати. Головна моя вада і слабкість — доброта і довірливість. Мабуть ще й те, що я сам не помічав своїх хиб. Але ж ви, всі тут присутні, відверто і відкрито мені про мої хиби ніколи не говорили, завжди підтакували, підтримували. З вашого боку була відсутня принциповість і сміливість. Мене звинувачують у сумісництві постів Першого секретаря ЦК КПРС і Голови Радміну СССР. Але я сам цього не вимагав. Це питання вирішувалося колективно, а деякі з вас, зокрема Брежнєв, навіть наполягали на цьому. Можливо, моя помилка в тому, що цього рішення я не заперечував, але ви всі казали, що це робиться в інтересах справи.

Так, я пропускав деяку нетактовність щодо працівників науки, зокрема Академії наук. Але ж не секрет, що наша наука з багатьох питань відстає від зарубіжної науки і техніки. Ми ж у науку вкладаємо величезні народні кошти, створюємо всі умови для творчості та впровадження у народне господарство результатів науки".

Далі Хрущов арґументовано пояснив вжиті заходи у зв'язку з подіями в Суецькому каналі під час Караїбської кризи, щодо відносин з КНР. Ці питання теж вирішувалося колективно, сказав він.

„Я розумію, що це остання моя політична промова, як то кажуть, лебедина пісня. На Пленумі я не виступатиму. Але хотів би звернутися до Пленуму з проханням..."

Не встиг він закінчити, як йому в категоричній формі відповів Брежнєв: „Цього не буде". Брежнєва підтримав Суслов.

Після цього Хрущов сказав: „Очевидно, тепер буде так, як ви вважаєте за потрібне, — при цьому в нього на очах виступили сльози — Що ж, я готовий до всього. Сам думав, що мені треба піти, адже питань багато, а в мої роки справлятися з ними важко. Необхідно висувати молодь. Про те, що нині відбувається, історія колись скаже своє вагоме, правдиве слово.

Зараз я прошу написати заяву про мою відставку, і я її підпишу. У цьому питанні покладаюсь на вас. Якщо вам потрібно, я поїду з Москви".

Хтось подав голос: „Навіщо це робити?" Усі підтримали. Хрущова залишили в Москві, встановивши належний нагляд.

(Закінчення буде)

Леонід Рудницький

Гідний почин пам'яті П. Андрусіва

„Vita brevis — ars longa", колись казали старі римляни, розуміючи дуже добре, що людина може осягнути безсмертя через мистецтво. Цю саму істину збагнув геніяльний німецький поет-письменник Ґете, коли, висловлюючись одного разу про мистецтво, він ствердив, що мистецтво надає тяглости хвилині. Немає сумніву, що правдиві мистецькі твори переживають їхніх творців і тим самим надають їм безсмертя. Це стає нам цілком ясно коли приглядаємось творам великих майстрів минулого — українцям і неукраїнцям. Усі вони зуміли вхопити частину вічности, піднестися понад час і різні інші обмеження і стати конкретними виявами незнищимости і тривалости людського духа.

Повище сказане відноситься особливо до останнього українського маляра-монументаліста Петра Андрусіва, унікального, неповторного творця багатьох шедеврів. Рівночасно слід додати, що Петро Андрусів став безсмертним не тільки через його картини, але і теж через альбом за редакцією Святослава Гординського, що вийшов друком 1980 року через книжку, збірник статтей, промов й оглядів за редакцією Григора Лужницького, що вийшла друком в НТШ 1987 року і через люксусово виданий календар ювілейного 1988 року п. з. „Мистецтво — наймiцніша зброя". Все це причинилося до незнищимости пам'яті про нього, до п'єдесталу, що стоїть і стоятиме завжди.

Та, мабуть, ніщо так не забезпечує живої пам'яті покійному мистецтву, як великий гуманний почин вдови бл. п. мистця, Наталії Андрусів. Щоб утривалити цю пам'ять про її великого мужа Н. Андрусів створила при НТШA окремий стипендійний „Фонд ім. Петра Андрусіва", метою якого є „признавати стипендії студентам українського мистецтва, які виявили здібність і працьовитість... і котрі потребують допомоги для продовжування мистецьких студій малярства та мистецтвознавства".

Цей почин Н. Андрусів не тільки причиниться до розбудови пам'ятника Петрові Андрусеві, але і теж до живучости і вітальности українського мистецтва й мистецвознавства. Наталія Андрусів склала суму 25,000 дол. на цю ціль. Цей фонд має бути тривалим, себто постійним, його закладовий капітал не повинен зменшуватись, а стипендії, згідно з договором між НТШ і фундаторкою, мають виносити не менше як 5,000 дол. Це означає, що „Стипендійний Фонд ім. Петра Андрусіва" при НТШ потребує допомоги від української громади, щоб він міг вповні сповняти свою ціль: служити українському мистецтву й українській культурі, так як їм служив за свого багатогранного життя Петро Андрусів.

Тому нехай це повідомлення про цю подію послужить закликом до всіх тих, кому близько серця українська культура. Надіємося, що відгукнуться щедро не тільки українські мистці, які бажають вшанувати пам'ять покійного колеги, не тільки власники картин Петра Андрусіва, яким мусить залежати на тому, щоб слава про мистця ішла дальше у світ, але і теж широкий загал української громади, який розуміє свою відповідальність перед українською культурою. „Вартість Андрусевих творів збереже наша історія", як це колись висловилася Іванна Савицька, але нам треба подбати, щоб ця українська стихія, яка виповнювала баталістичні картини мистця ідеалізмом, завзятістю і геройством, жила дальше в його духових нащадках, у серцях молодих носіїв української культури. Пожертви на Фонд ім. Петра Андрусіва прохається висилати до: Shevchenka Scientific Society, 63 4th Ave. New York, N. Y. 10003.

Юрій Р. Рибак

ТІНЬ ХАБАРНИЦТВА НА ЕКОНОМІЦІ ПАКІСТАНУ

Офіційно Пакістан є ісламською республікою в Азії, а заразом найбільшою релігійною державою у світі, де 100-мільйонове населення є майже суцільно мусулманське та живе на просторі, що дорівнює майже подвійній величині стейту Каліфорнія. Алькоголь тут заборонений, мало жінок видно на вулиці, мулли (духовники) отримують державну платню, а бородаті дорадники повчають суддів, як примінювати закон Корану.

Карґілл — найбільша у світі приватна корпорація, що річно продає аґрарні продукти вартости 30 більйонів долярів — зацікавилась Пакістаном на підставі своїх успіхів у Бразилії, де побудувала була кілька можливостей перерібки помаранч на згущений сік. Місцеві фармери пішли на співпрацю і нині Бразилія є третім найбільшим у світі продуцентом помаранч. Непевна, однак, погода у ЗСА, головно наглі приморозки, нищать домашні помаранчі і тому вказано мати теж інші певніші джерела продукції. Після довгих розшуків виявилось, що поруч Бразилії якраз Пакістан надається для цієї цілі. Пляни — плянами, одначе до їхнього здійснення далека ще дорога. Спершу прийшлось взяти до уваги продукційні недостачі, як брак електрики, брак доріг та відповідної сітки транспорту, брак телефонів і т. п. Ділянка праці створює теж дилему, бо хоча є велике число низькоплатних робітників з посвятою до праці, то на жаль, вони неосвічені. Три четвертини населення — неграмотне, а дві третини не мають формального шкільного виховання! Сама ж держава по 40 роках незалежности осягнула менше у ділянці розбудови публічних робіт, ніж Великобританія за час своєї колоніяльної окупації. Використання, знову ж, чужого капіталу, який має за ціль розвинути теж домашню економіку не вітають у Пакістані із відкритими раменами, а навпаки ініціяторам приходиться на кожному кроці поборювати перепони, які даються усунути, коли „помастити" кишені місцевих бюрократів.

Може цікаво буде на прикладі деяких зусиль, а було їх багато, американської корпорації Карґілл розуміти, як діє і чому існує та процвітає корупція у Пакістані. Може це є одна із причин, що він не вийшов поза рамки статусу нерозвиненої країни.

Перш усього пакістанці не спішаться із апробатою чужого капіталу. Буває, що на державне потвердження чужої інвестиції потрібно чекати приблизно чотири роки, під час коли Тайван цю саму справу переводить у кількох тижнях. Процедура вичікування стримує очевидно, ініціятиву чужинецького капіталу особливо для продукції товару, що скоро змінюється на ринку, який існує у ділянці електроніки. Причина пакістанського зволікання проста... традиційна корупція. Кожний, хто займає хоча б трішки авторитетної позиції включно з найнижчими службовиками, очікує „куку в руку". Майже неможливо отримати державний формуляр, дозвіл чи співпрацю, не передавши потрібну кількість банкнотів. Бюрократи навмисне і доцільно дозволяють аплікації припадати порохом, бо чим довше її не переглядають тим сильніший натиск на аплiканта дати хабар. У Пакістані є своєрідна політика хабарництва, що не є одноразовим явищем великої суми гроша для одної особи, а навпаки — це безперервні датки у малих постійних сумах для багатьох осіб протягом довшого часу.

Щоб побороти всі формальності і дістати офіційне затвердження проєкту потрібно перейти переслухання різних комісій, а відтак мати можливість говорити з багатьма референтами у їхніх бюрах. Представник фірми Карґілл, щоб осягнути свою ціль, приходив до бюра даного референта і чекав там кілька днів підряд, щоб дочекатися зустрічі, бо визначення умовленого часу не мало практичного значення.

У часі переговорів американська корпорація мала проблему, бо бажала бути повним власником проєкту на що не погоджувались бюрократи, бо це не давало б їм участи у контролі діловодства, а з тим позбавляло б „особистого" доходу... Погодившись остаточно з повновласністю корпорації уряд жадав передачу інформації мовної технології. На

(Закінчення на стор. 3)

КУТОК БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ

Про конкурси

Хочемо подати до відома, що діється на полі братської діяльности:

Висліди із союзового конкурсу есеїв і афішів будуть опубліковані. Судді закінчують свої точкування.

Проситься секретарів повідомити союзового координатора братської діяльности про імена і прізвища родин, які заслужили собі на звання Стовідсоткової Союзової Родини. Кожний член цієї родини мусить бути власником союзової грамоти і членські вкладки мусять бути вирівняні до кінця січня 1989 року. УНСоюз готовий вшанувати такі родини почесною грамотою і опублікувати їх імена і прізвища у своїх виданнях.

Усім секретарям і окружним комітетам, які уже повідомили братського координатора кого вибрано окружним, або відділовим братським координатором, складаємо велику подяку. Багато округ і відділів цього ще не зробили. Просимо дуже, щоб це виконали, інакше буде прийнято, що голова окружного комітету, або секретар відділу виконує функцію братського координатора у даному відділі, або у даній окрузі.

Сумно нам усім, що відійшов від нас недавно інж. Лев Блонарович, секретар 34-го Відділу в Ричмонді, Ва. Інж. Блонарович був обраним Союзовцем Року минулого року. Велика втрата не лише для його родини і друзів, але також для Відділу, Балтиморської Округи, УНСоюзу і цілої української громади.

Андрій Воробець
крайовий координатор братської діяльности УНС

Зенон Городиський

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ІВАНА ФРАНКА У ЛЬВОВІ

VI.

Я мав велику пошану до цієї установи, до її ректора, світських і духовних професорів. Тому то присутність ,,нових мешканців", зокрема біженців-жидів і їхня демонстративна неувага до всього, що нагадувало минуле цього будинку, тобто каплиця, розмальована малярем П. Холодним-молодшим, бібліотека чи збірка церковного мистецтва, були тоді дуже болючими хвилинами для мене. Я радився зі своїм зверхником інж. Шепаровичем (молодшим"), який і сам був в нелегкій ситуації й мав багато власних клопотів у розв'язуванні всіх складних побутових і адміністративних справ. Ось для прикладу — в каплиці жили і спали на лавках біженці-жиди, непорядки і бруд, неповага до святині, приготовлювання їжі на ,,примусах", прикручених на краях престола викликали у мене і студентів-українців просто неприховане обурення. Всі мої завваги і вимоги були іґноровані, мовляв ,,дайте кращі побутові умови", або, що ,,вам жаль за церквою і попами". Треба розуміти тодішні обставини, в яких гострий спротив міг принести прикрі наслідки, в тому числі зі сторони НКВД, з якими ці ,,нові мешканці" Духовної Академії мали живий контакт і ним недвозначно погрожували. Цікаво підкреслити, що одночасно ці біженці-жиди вимагали, як вони казали, ,,для своїх батьків і старших", окремої більшої кімнати для спільної молитви, і обов'язково з ключем, щоб зберігати всі ритуальні предмети і книги для молитви.

Як довго о. д-р Йосиф Сліпий, колишній ректор Духовної Академії, ще жив у будинку, я часто увечері заходив до нього, а не раз його служащий п. Чорний переказував, щоб я зайшов до о. ректора у важливих справах. Він дуже клопотався бібліотекою, музейною збіркою, архівом Духовної Академії, і дуже переживав те, що у каплиці живуть біженці з родинами і зневажливо ставляться до святині. Говорили ми про приміщення всіх тих цінностей в Національному Музеї, в якому ще працював д-р Іларіон Свєнціцький і його дочка. Я передав тоді о. ректорові Сліпому, що є чутки, що будинок Академії буде відданий до розпорядження правничого факультету Державного університету ім. Івана Франка для викладів, правничої бібліотеки і для житлових приміщень студентів цього факультету. Ці чутки підтвердилися небавом, коли представники НКО, ректор університету проф. Михайло І. Марченко і декан правничого факультету проф. Недбайло відвідали будинок Духовної Академії. Прийшли нагло, без попереднього повідомлення. Вони проходили довгими коридорами і заходили до кожної кімнати чи колишніх викладових заль, не поминули і каплиці і всюди замітили ,,біженські" безпорядки, яким важко було в тих обставинах зарадити. Коли зупинились перед дверима, на яких ще виднів напис ,,О. Ректор", то київські відвідувачі вголос запитали ректора М. І. Марченка: ,,Що це таке", а він їм спокійно пояснив, що це приміщення ректора Духовної Академії і він ще досі в ньому живе: ,,Давайте зайдемо", — сказали відвідувачі. Ректор Марченко попросив мене попередити о. ректора Й. Сліпого, що він має гостей. Між цими відвідувачами був також якийсь ,,москвич" з ,,федерального" комісаріяту освіти. Маєстатична постать о. ректора Йосипа Сліпого зробила видиме враження на несподіваних відвідувачів. Ректор М. І. Марченко, вітаючися з господарем, представив гостей і сказав про ціль відвідин будинку. Він зазначив, що будинок колишньої Духовної Академії не буде служити попереднім цілям, а буде частиною державного університету ім. Івана Франка. А взагалі розмова в товаристві ,,москвича" не клеїлася. ,,Гості", а зокрема М. І. Марченко, розпитували про Духовну Академію, кількість студентів, спосіб приймання, які ,,світські" предмети, крім релігійно-духовних студентів вивчали на курсах, і які наукові звання присвоювано у висліді закінчення. Питали про видавничі справи, про наукові праці професорського складу та дипломні праці студентів, які одержували академічні звання в Духовній Академії. Проф. М. І. Марченко зокрема цікавився темами з ділянки історії і культури давньої Руси-України, яка була ділянкою його заінтересувань та його наукового досліду.

Гості не забули оглянути приватне приміщення і бібліотеку о. ректора Й. Сліпого, подивляли її різнорідність за тематикою і мовами, якими ці книги були надруковані. Вони звернули увагу на образи релігійного змісту, портрети церковних діячів, Папи Пія XII-го і попередника та зокрема портрет Митрополита Андрея графа Шептицького. Всім вони цікавилися і кожний з них з інших мотивів. Після цієї візити за деякий час проф. М. І. Марченко повернувся один і під претекстом познайомитися ближче з бібліотечним фондом і музейною збіркою галицьких церковних ікон к. Духовної Академії, він ще раз зайшов до приміщення о. ректора Й. Сліпого. Ті заінтересування не виходили в дійсності поза рамки ,,професійного" зацікавлення, та я мав змогу зауважити якусь виїмкову теплоту і неприхований подив ректора університету ім. Івана Франка й історика української давнини, коли він переглядав матеріяли, поміщені в старих річниках ,,Богословія", ,,Дзвонів", чи з увагою приглядався до збірки галицьких ікон. Важливо підкреслити, що ректор проф. М. І. Марченко зокрема поцікавився ,,Богословієм", яке, як відомо, почало виходити ще в 1923 році за ініціятивою тодішнього ректора Духовної Семінарії о. д-ра Й. Сліпого, і там друкувалося багато цінних матеріялів з історії України-Руси та з історії української Церкви.

Треба буде згадати, що ректор М. І. Марченко з увагою поставився до прохання о. д-ра Й. Сліпого, як колишнього ректора і ще, бодай, ,,символічного" господаря будинку і прислав авта, які перевезли бібліотеку до філіялу Академії Наук (к. Наукове Т-во ім. Тараса Шевченка, а музейну збірку ікон до Українського Національного Музею.

Продовження буде

Помер д-р М. Шиґера

Манвілл, Н. Дж. — Тут в суботу, 11-го лютого, після довгої і тяжкої недуги помер на 80-му році життя д-р Михаїл Шеґера. Тіло покійного спочиває в похоронному заведенні Фусілло-Воррен, 205 Мейн вул. південь. В середу 15-го лютого о год. 8-ій вечора буде відправлений Парастас. Похоронні обряди пічнуться в четвер, 16-го лютого, о год. 9-ій вранці з похоронного заведення, а відтак до українсько ї кат. церкви св. Архистратига Михаїла 1700 Брукс бульвар в Менвіллі.

ПАНЕЛЬ ФЕДЕРАЛЬНОГО апеляційного суду відкинув прохання Уряду президента Джорджа Буша, щоби тимчасово стримати суд над підполковником морської піхоти Олівером Нортом задля охорони крайової безпеки. Трьох суддів апеляційного суду заявили, що право прохати про таку затримку є в компетиції спеціяльного прокурора, а не Уряду. Речники Департаменту юстиції повідомили, що поновлять своє прохання перед повітовим апеляційним судом й перед Верховним Судом.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ подав до відома, що видасть 10,000 віз в'їзду до ЗСА впродовж двох років, 1990 і 1991, іміґрантам із 162-ох країн. Остання така нагода була в 1986 році і тоді візи видавалися на базі першенства аплікацій. Цим разом аплікації будуть вибирані навмання при допомозі компютора. Ця льотерійна система є відкрита для іміґрантів тих країн, з яких в 1988 році іміґрувало до ЗСА менше як 5,000 осіб. Країни, що є виелімінувані з цієї програми це: Англія, Китай, Колюмбія, Домініканська республіка, Ель Сальвадор, Ґаяна, Гаїті, Індія, Ямайка, Південна Корея, Мехіко і Філіппіни.

АМЕРИКАНСЬКА КОЛЕҐІЯ хірургів запропонувала, що 85,000 їхніх членів знижуть свої ціни для пацієнтів Медікер, котрі мають низькі річні приходи та у потребі наглих випадків. У своїй пропозиції хірурґи пропонують в цілості приймати винагороду Медікер від повищих двох груп пацієнтів і не вимагати додаткових від них оплат, щоби вирівняти до тієї самої ставки, яку жадають від інших пацієнтів. Цією пропозицією хірурґи хочуть здобути більшу пошану від громадськости для своєї професії та запобігти прийняттю пропозиції Школи громадського здоров'я при Гарвардському університеті, яка може на половину зменшити для них ставки Медікер за операції.

ІНФОРМАЦІЙНЕ АҐЕНТСТВО Мадярщини МТІ, покликаючись на інформації Верховного суду з 1987-88 років, повідомляє, що тільки в згаданих двох роках в Мадрярщині було зліквідовано 169 злочинних груп, більшість яких займалися злочинами всякого роду, включно до вбивств, перепачкуванням наркотиків із Західньої Европи, торгівлею твердою валютою, зокрема долярами. Поліція вміжчасі заарештувала коло 100 осіб, які очолювали злочинний світ і особисто наживались. В минулому році суди засудили на різні виміри кар 25 контрабандитів, які спроваджували до Мадярщини „на чорно" західні автомобілі, включно до дорогих „Порше", „Мерцедес", „БМВ" та інші. У повідомленні міністерства закордонних справ говориться про зріст злочинства в Мадярщині і організованої проституції.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Південно-Африканської Республіки Рольоф Бота заявив кореспондентам, що збільшилась можливість співпраці ПАР із Совєтським Союзом. Виступаючи на пресовій конференції згаданий міністер підкреслив, що він запропонував Москві і Вашінгтонові виступити з новою ініціятивою співпраці тим більше, що завдяки ПАР вдалося менш-більш полагодити справу замирення в Анґолі та полагодити багато інших проблем, які стояли на перешкоді до співпраці.

КОРЕСПОНДЕНТ ГАЗЕТИ „Ню Йорк Таймс" Барбара Коросетт повідомила з Ісламабаду, столиці Пакістану, що антикомуністичні повстанці-муджагедіни в Афганістані мають намір заздалегідь замкнути всі летовища і заставити урядові військові частини здати зброю та повернутися до мирної праці. Наприклад, летовище біля міста Кондуза, біля совєтсько-афганського кордону, вже знаходиться в руках повстанців. Муджагедіни попередили комуністичний уряд Наджібулли і СССР, що вони зістрілюватимуть усі літаки, які приземлюються на летовищі Джалялябаду, яке ще контролюють комуністи. Якщо розпічнеться офензива проти урядоводо війська то, на думку західніх військових спостерігачів, першим мабуть впаде в руки повстанців місто Джалялябад, яке лежить на шляху з Пакістану до Кабулю. В усіх частинах країни спостерігачі завважили концентрацію більших партизанських частин, але ціль цієї концентрації покищо нікому не відома.

У Львові...

(Закінчення зі стор. 1)

ників, які треба буде перенести в інше місце. „Очевидно, ми стрінемось напевно з непередбаченими проблемами під час будови, — заявив голова проєкту, — головно під час будови центральної станції в центрі міста. Галицький сквер треба буде цілковито закрити принаймі на півтора року часу. Треба буде вирізувати зверху вхід, що також буде чималою перешкодою для транспорту".

Очевидно, у середмісті є концентрація багатьох пам'ятників, з якими треба буде давати собі раду. Вагони для підземки продукуватиме фабрика в Чехо-Словаччині. Третьою і четвертою стадією конструкції буде будова кільця рейок довкола міста, які сполучуватимуться з центром міста. Підземка на його думку, відтяжить транспорт на горі і поправить у великій мірі еколоґічну проблему в місті, — каже Павлик.

Тінь...

(Закінчення зі стор. 2)

думку корпорації, передача підручників не мала б значіння для необізнання осіб. Тому запропонувала вишколити молодих пакістанців у провадженні підприємства... Це звучало дивно для бюрократів, бо у їхній февдальній культурі власники стараються якраз втримувати своїх керманичів у темряві, щоб вони не були ніколи спроможні покинути підприємство і почати своє власне... І тут наглядна велика різниця в порівнянні з американським капіталістичним підходом, де інформація доступна для кожного, хто бажає поширити своє знання.

Остаточно у травні 1988 року, на особисте зарядження диктатора Зія, дозволено на будову заводу перерібки помаранч, взявши до уваги користі для місцевих фармерів у доставі овочів... Та прийшли політичні зміни. У катастрофі згинув Зія, а вибраному новому урядові, щоб розв'язати пекучі соціо-економічні проблеми, прийшлося зревідувати наставлення до чужого капіталу, на який паде теж тінь бюрократичного хабарництва.

Д-р Я. Ісаєвич...

(Закінчення зі стор. 1)

ться стародруків, шкільництва, братського руху в ХУ - ХУІІ століть та українсько-західніх культурних зв'язків.

В університеті Лойола Я. Ісаєвич виступить (англійською мовою) в четвер, 23-го лютого ц.р., о год. 6-ій вечора в Маркет Сентер, 820 Норт Раш вул., в авдиторії ч. 30. Вступ відкритий також для гостей з-поза університету. Тема доповіді: „Освіта і книжка та культурні течії в Україні і Східній Европі в ХУ - ХУІІ століттях". Наступного дня, 24-го лютого, д-р Ісаєвич говоритиме укаїнською мовою в Українському Культурному Осередку, 2247 Вест Чикаґо авеню, о год. 7-ій вечора на тему: „Українська культура між Сходом і Заходом в ХУ - ХУІІ століттях". Ця доповідь буде ілюстрована прозірками. Вона відкрита для ширшої публіки.

АВТОР ДОПИСУ — Л. ДОНЧУК

У „Свободі" з 1-го лютого ц.р. надруковано допис п. заг. „Пам'яті поета". Його автором є Лариса Дончук, а не Данчук, як помилково подано. — Ред.



Український Музичний Інститут Америки, Інк.
Відділ в Нюарку, Н. Дж.
П'ятниця, 17-го лютого 1989 р.
Год.: 7-ма веч.

ПІВРІЧНИЙ ВИСТУП УЧНІВ
НИЖЧИХ, СЕРЕДНІХ І ВИЩИХ КУРСІВ
кляс Д. КАРАНОВИЧ, Т. БОГДАНСЬКОЇ, Л. КРУПИ і О. КОРДУБИ
Заля Українського Народного Дому
140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

"ВИ ЗАСУДИЛИ... ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА; НЕВИННА ОСОБА."

"Я НЕ Є 'ІВАН ГРОЗНИЙ' І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВІДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ."

"МЕНІ ЦЕ НЕНАЛЕЖИТЬСЯ. Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВІДКОМ."

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ!...

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANJUK DEFENSE FUND
P. O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

В ШОСТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА І БАТЬКА

бл. п. проф. д-ра

Миколи Люляшка Доберчака

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в дні 18-го лютого 1989 року

В глибокому смутку:
дружина — МАРТА
з дітьми ТЕТЯНОЮ і ВСЕВОЛОДОМ



Ділимося сумною вісткою,
що передчасно на 38-му році життя
помер на рака крови
наш Найдорожчий
СИН І БРАТ

бл. п.

РОМАН ПРОЦЬ

Залишив у смутку:
родичів — БОГДАНА і НАТАЛІЮ
брата — ІРЕНЕЯ
ближчу і дальшу Родину в Україні, Америці і Канаді

Замість квітів на могилу

бл. п. д-р мед.

ІРИНИ із СТЕФАНІВСЬКИХ ТЕРЛЕЦЬКОЇ

зложили
на УКРАЇНСЬКИХ СИРІТ в ЮҐОСЛАВІЇ:

Проф. Дарія ВИННИКІВ	$100.00 кан.
Віра ВЕРҐАНОВСЬКА	50.00 кан.
Наталка ПАЧОВСЬКА	50.00 кан.
Марійка МАРУЩАК	50.00 кан.
Наталка й Катруся з України	50.00 кан.
Уся ФІШЕР-СЛИЖ	100.00 кан.
Разом	$400.00 кан.



Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями,
що в п'ятницю, 6-го січня 1989 р. відійшла у Вічність
по тяжкій недузі
наша Найдорожча
СЕСТРА, ТЕТА і КУЗИНКА

бл. п.

ЛЮБА ЛУЧИН
з дому ПАВУЛА

вдова по інж. Михайлові Лучин

Залишені в смутку:
сестри —
МАРІЯ з родиною
МИРОСЛАВА з родиною
Родина в Україні, Польщі, ЗСА і Канаді



Ділюся сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в четвер, 9-го лютого 1989 р. відійшла у Вічність
по тяжкій недузі на 70-му році життя
моя Найдорожча МАМА

бл. п. д-р медицини та абсольвент Київської Консерваторії

МАРІЯ БОКС
з роду ОСМУЛЬСЬКИХ

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в понеділок, 13-го лютого 1989 р. в Порт Сейнт Лусі (Port Saint Lucie) на Фльориді.

В глибокому смутку:
син — ЮРКО з дружиною ЕЛЛЕН
та ближча і дальша Родина

Замість квітів на могилу

бл. п. д-р Міри Сагайдак

зложила $50.00 (кан.)
на ТОВАРИСТВО КОЛ. ВОЯКІВ УПА

д-р Марія ФІШЕР-СЛИЖ



Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та Знайомими, що в суботу, 11-го лютого 1989 р. упокоївся в Бозі на 80-му році життя
Дорогий Муж, Вуйко та Кузин

св. п. д-р мед.

МИХАЇЛ ШИҐЕРА

довголітній лікар на Рідних Землях і в Америці.

Тіло Покійного спочиває в похоронному заведенні Fucillo and Warren 205 S. Main St. Manville, N. J.

ПАРАСТАС в середу, 15-го лютого, 1989 р., о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН в четвер, 16-го лютого 1989 р., о год. 9.30 рано в українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла, а відтак на Sacred Hearth Cemetery, Manville, N. J.

Горем прибиті:

дружина — ДАНУТА
та ближча і дальша Родина на Рідних Землях і в Америці.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

В глибокому смутку повідомляє українську громадськість Америки і діяспори, що в п'ятницю, 10-го лютого ц. р., в ранішніх годинах відійшов від нас у Вічність

бл. п. мґр

ІВАН БАЗАРКО

нар. 6-го жовтня 1910 року,
колишній президент СКВУ, член Екзекутиви УККА і його довголітній Екзекутивний директор, член багатьох українських організацій і товариств,
невтомний громадський діяч і співтворець великих досягнень української спільноти у вільному світі.

ПАРАСТАС відбувся в неділю, 12-го лютого 1989 року, о год. 7-ій веч., а

ПАНАХИДА в понеділок, 13-го лютого 1989 р., о год. 7.30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 129 E. 7th St., N.Y.C.

ПОХОРОН у вівторок, 14-го лютого 1989 р. з церкви св. Юра в Ню Йорку, о год. 9.30 рано та українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., о год. 11.30 ранку.

Найглибші співчуття його дружині Наталії, Родині, численним Приятелям і Співробітникам висловлює

КРАЙОВА ЕКЗЕКУТИВА
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ



Ділимося з українським громадянством сумною вісткою, що з Волі Всевишнього дня 10-го лютого 1989 року відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і ШВАҐЕР

бл. п. мґр прав

ІВАН БАЗАРКО

уроджений 6-го жовтня 1910 року в Довжневі, повіт Сокаль, Україна
довголітній і жертвенний суспільно-громадський діяч в краю і на еміґрації
колишній президент Світового Конґресу Вільних Українців
колишній екзекутивний директор Українського Конґресового Комітету Америки

Почесний член СУК „Провидіння"

Почесний член Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Ню Йорку
Українець Року 1979

За свою довголітню громадську працю був нагороджений різними почесними грамотами.

Горем прибиті:

дружина — НАТАЛІЯ
сини — НЕСТОР з дружиною МАРТОЮ і з дітьми ДІЯНОЮ і ДАНИЛОМ
ВОЛОДИМИР з дружиною ЛІДОЮ і з дітьми АНДРІЄМ і ЮРІЄМ
шваґерка — МАРІЯ САЙКЕВИЧ КРОХМАЛЮК
сваха — ПОЛЯ КНИШ
ближча і дальша Родина в Америці, Україні і Польщі.

ПАРАСТАС відбувся в неділю, 12-го лютого 1989 року, о год. 7-ій вечора, а

ПАНАХИДА в понеділок, 13-го лютого, о год. 7.30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 129 E. 7th St. N.Y.C.

ПОХОРОН — у вівторок, 14-го лютого 1989 р. з церкви св. Юра в Ню Йорку, о год. 9.30 рано, та на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., о год. 11.30 ранку.

•

Замість квітів на свіжу могилу Покійного просимо складати датки на церкву св. Юра в Ню Йорку і на потреби СКВУ.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
БАФФАЛО, Н. Й.

ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю, 5-го березня 1989 р. о год. 2:30 по пол.
в Українсько-Американському Горожанському Центрі
205 Military Rd., BUFFALO, N.Y.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів

40, 87, 127, 149, 304, 360

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного секретаря УНСоюзу ВОЛОДИМИРА СОХАНА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь

Володимир Сохан, головний секретар УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Роман Конотопський, голова
Василь Сивенький, секретар **Марія Гаравус, касир**

О. Гаврилюк очолив Головну Пластову Булаву

З нагоди 5-го Світового Конгресу Вільних Українців, який відбувся 23-27 листопада 1988 року у Торонто, різні організації відбували свої конгреси і збори. Це давало можливість делегатам брати участь не тільки на конгресі своєї організації, але також в СКВУ.

У цей час від 18-20-го листопада в Торонто, у приміщенні Інституту св. Володимира, було заплянoвано відбути Х збори Конференції Українських Пластових Організацій.

У зборах взяли участь делегати всіх Крайових Пластових Організацій на чолі з головами КПСтаршин: Роман Селянський — Аргентина, Юрій Суховерський — Австралія, Микола Попович — Великобританія, Марта М'ялковська — Німеччина, Орест Джулинський — Канада, Ігор Сохан — ЗСА.

Перед зборами, у п'ятницю 18-го листопада, в Пластовому Домі розпочато наради Скобиного Круга, що гуртує юнацьких виховників, яким провадив Роман Копач, й Орлиного Круга, що гуртує новацьких виховників, а яким провадив Іван Франів.

Виховники обох цих уладів застановлялися над проблемами виховання молоді в теперішніх обставинах, та можливостями пристосувати до цих обставин програми. Після дискусії винесено ряд резолюцій і рекомендацій, які були представлені Х-им зборам КУПО.

В суботу, 19-го листопада, голова ГПБулави, Василь Янішевський відкрив Х-ті збори КУПО. У своєму привітанні він підкреслив, що на теренах нашого поселення Пласт зустрів нові та інші обставини для своєї дії. Уважає, що у зв'язку з подіями в Україні виринають перед нами нові завдання та що треба здобути серед батьків пластового новацтва, юнацтва, а то й старшого пластунства зацікавлення проблемами, що ці події приносять. Треба докласти якнайбільше зусиль, щоб піднести рівень українського шкільництва, щоб рідні школи могли допомогти дітям і молоді йти вкрок з подіями в Україні.

Зборами проводила президія у складі: предсідник Орест Джулинський (Канада), заступники предсідника: Ігор Сохан (ЗСА), Марта М'ялковська (Німеччина), секретарі: Оксана Закидальська (Канада) і Христя Ковч (ЗСА).

В першій частині зборів була обговорена пророблена праця окремих діловодів та звернено увагу на труднощі у праці, успіхи та подано рекомендації на майбутнє. До найбільших успіхів треба зачислити ЮМПЗ в 1986-87 роках в Австралії і 1987 року в Канаді. В обох зустрічах взяли участь представники різних країн, що дало нагоду молоді до живого контакту та збереження одности Пласту в діяспорі. Пластуни також взяли збірну участь у святкуванні 1000-ліття Християнства в Римі, Бавнд Бруку, Вашінгтоні, Ню Йорку та Оттаві.

Друга частина зборів була присвячена тематиці Пластового Конгресу, що її підготовив Іван Винницький, а сесією провадив Юрій Савицький. Цей третій вже з черги Конгрес, що розпочався 1985 року, досі висунув такі теми: „Пласт і вічна українська діяспора", „Пласт і батьки пластової молоді", „Пласт і доросле його членство". Ці теми були підставою кількох семінарів, а рекомендації були передані Х-им зборам КУПО, які рішили працю Третього Пластового Конгресу далі продовжувати.

На Зборах КУПО обрано новий головний пластовий провід у такому складі: Головна Пластова Рада: Любомир Романків — голова, Слава Рубель — заступник голови і секретар, Тарас Дурбак, Юліян Крижановський, Люба Крупа, Ірена Куровицька, Іван Франів — члени, Роман Вжесневський, Юрій Ференцевич і Борис Павлюк — заст. членів. Члени Пленуму, голови Крайових Пластових Рад: Надя Теодорович (Австралія), Михайло Василик (Аргентина), Ярослав Гаврих (Великобританія), Ольга Кузьмович (ЗСА), Юля Войчишин (Канада), Ірина Козак (Німеччина).

Головна Пластова Булава: Орест Гаврилюк — голова, Таня Джулинська — І-ша заст. голови для виховних справ, Володимир Базарко ІІ-ий заст. голови, Ігор Король — генеральний секретар, Василь Мочула — головний булавний УПС, Орися Гриців-Ковч — головна булавна УСП, Петро Содоль — головний булавний УПЮ-ів і провідник „Скобиного Круга", Іванна Ганкевич — головна булавна УПЮ-ок, Ольга Кулинич — головна булавна УПН-ів, Людмила Дармограй — головна булавна УПН-ок і провідниця „Орлиного Круга". Юрій Слюсарчук — діловод дослідно-плянувальної Комісії, Євген Михалович — діловод фінансів і господарства, Микола Юник — діловод видань і голова дирекції Пластового видавництва, Василь Янішевський — попередній голова ГПБ.

Усім пластунам добре відомий пл. сен. керівництва Орест Гаврилюк, який очолив провід Головної Пластової Булави. Він був на різних постах в Пласті, але його найбільше зацікавлення було наймолодшим уладом — новацтвом. Він часто був ініціятором і організатором новацьких вишколів для виховників. Ці вишколи він провадив не тільки в ЗСА, але Канаді та Німеччині, а його матеріялами користувалося багато виховників. Він є редактором журналу для новацьких виховників „Вогонь Орлиної Ради". За свою працю в Пласті одержав найвище пластове відзначення „Орден св. Юрія в золоті". За професією О. Гаврилюк лікар, довгі роки був в американській армії, де здобув ступінь полковника. У своїй професійній праці має великі осяги. Має ряд публікацій на медичні теми, належить до багатьох медичних товариств включно з Українським Лікарським Товариством Північної Америки. Він бере активну участь в громадському і релігійному житті. Зараз є медичним директором „Conrail" у Дітройті.

На чергові чотири роки провід Українського Пласту переніс свій осідок до Дітройту.

Слава Рубель

Голова ГПБ Орест Гаврилюк

У ВАШІНГТОНІ секретар Джеймс Бейкер розглядає плян переорганізування відділу крайової безпеки у своєму департаменті. Головною причиною цих заходів є посилити зусилля боротьби проти розповсюдження нуклеарної зброї, хемічної зброї та ракетної технології. Згідно з плянами, колишній амбасадор до Еспанії та Ливану Реджіналд Бартоломю мавби очолити цей спеціяльний відділ. Конкретного рішення в цій справі ще немає, але твердять урядовці Державного департаменту, що він напевно в короткому часі буде одобрений та введений в життя.

СУДДЯ ПОВІТОВОГО федерального суду Ґергард Ґессел, який веде справою підполковника морської піхоти Олівера Норта, не погодився на пропозицію Уряду, щоб цензурувати зізнання пов'язані з безпекою країни. Рішення судді розпочало юридичні змагання, що можуть в заключенні привести до відкладення всіх чи деяких обвинувачень О. Норта. Департамент юстиції звернувся до апеляційного суду в дистрикті Колюмбії. Пояснюючи причину свого рішення, суддя Ґ. Ґессел сказав, що мусів відкинути пропозицію Уряду, бо вона була надто односторонною. Він заявив, що „хочу зробити все в моїй силі, щоби охоронити таємниці країни, але ще більше хочу дати можливість справедливого суду О. Нортові. Це не є суд над системою крайової безпеки; це не є політичний суд. Це є суд над Олівером Нортом".

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

У статті „Економіка ЗСА при кінці минулого року („Свобода" ч. 19 з 1-го люто го треба справити такі друкарські помилки ст. 2. колонка перша, рядок21-ий має бути 118 мільйонів, рядок 30-ий треба додати та гуртові ціни. „Свобода" ч. 20 з 2-го лютого ст. третя, колонка друга, рядок 13-ий має бути Весною м. р. — Ред.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

СТЕФАНІЯ КЛИМКО, член УНС Відд. 497-го ім. М. Міхновського в Едмонтоні, Канада помер 22-го листопада 1988 року на 83-му році життя. Нар. 1905 року в Лаврикові, Україна. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку родину в Канаді й Україні. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Михаїла в Едмонтоні, Канада.
Вічна Їй Пам'ять!

М. Наконечний, секр.

МИХАЙЛО КРАВЧИК, член УНС Відд. 55-го ім. Св. Михаїла в Балтиморі, Мериленд помер 11-го грудня 1988 року на 75-му році життя. Нар. 1913 року в селі Воля Якубова, Дрогобич, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Еву та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 14-го грудня 1988 року на цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мериленд.
Вічна Йому Пам'ять!

Адам Ціздик, секр.

МАРІЯ СЕМОТЮК, член УНС Відд. 432-го ім. Т. Шевченка в Торонто, Канада померла 8-го листопада 1988 року на 80-му році життя. Нар. 1908 року в селі Заболотові, Україна. Членом УНС стала 1965 року. Залишила у смутку сина Ярослава з дружиною. Похорон відбувся 10-го листопада 1988 року на цвинтарі Проспект, Торонто, Канада.
Вічна Їй Пм'ять!

Секретар

СИДОНІЯ ПЕТРИШИН, член УНС Відд. 179-го ім. Св. Володимира в Ст. Люїз, Мо. померла 22-го листопада 1988 року на 97-му році життя. Нар. 4-го жовтня 1881 року в Галичині. Членом УНС стала 1975 року. Залишила у смутку племінника Івана Петришина. Похорон відбувся 26-го листопада 1988 року на цвинтарі Мавнт Кармел в Беллвилл, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!

Наталія Шуя, секр.

АНАСТАЗІЯ ШУЛЯКА, член УНС Відд. 379-го ім. Св. Юрія в Чикаґо, Ілл., померла 25-го вересня 1988 року на 80-му році життя. Нар. 1908 року в селі Горохові, Волинь, Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку сина Федора з дружиною Надею і внучкою Роз, дочку Анну Німченко з мужем Олександром. Похорон відбувся 28-го вересня 1988 року на цвинтарі Св. Андрія в Блюмінгдейл, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!

Василь Семків, секр.

ЗАХАРІЙ ХУДИЙ, член УНС Відд. 121-го ім. Св. Миколая в Баффало, Н.Й. помер 20-го грудня 1988 року на 78-му році життя. Нар. 17-го січня 1910 року в Україні. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Еву з дому Іванович, синів — Ярослава з дружиною Маршою і Миколу з дружиною Лярисою і двоє внуків. Похорон відбувся 23-го грудня 1988 року на цвинтарі Св. Матея у Вест Сенека, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!

М. А. Гаравус, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 17-го ЛЮТОГО 1989 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Avenue. Просимо членів взяти участь. На Річних зборах вибрано нову Управу з такому складі: І. Хомко — предс., Варвара Тижбір — заст. предс., Ю. Котляр — фін. секр., В. Марущак — рек. секр., Марійка Дупляк — прес. рефер., опікуни хворих: Анастазія Марущак, В. Олярник, С. Коваль, прапорщики — В. Гавроняк і С. Коваль, мужі довір'я: В. Гаргай, І. Зєльонка, господар — Анастазія Хомко. Контрольна Комісія: С. Косьцьолек, голова, О. Кебапа, С. Журавський — члени. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — В. Марущак, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 26-го ЛЮТОГО 1989 р.

Чикаґо-Південь, Ілл. Річні збори Б-ва свв. Петра і Павла 220-го Відд., о год. 2:30 по пол. в залі церкви Рождества Пресвятої Богородиці при 4952, Палайна, Чикаґо, Ілл. На порядку нарад: звіти Управи і К. Комісії та вибір нової на 1989 р. Проситься членів узяти участь в зборах. — Управа.

У світлу пам'ять І. Вариводи

Сумно й болісно співали хористи осередку св. Андрія в Норт Порті на Фльориді заупокійну Службу Божу й Панахиду в 40-ий день смерти членки-фундаторки осередку бл. п. Ірени Вариводи, яка несподівано померла по тяжкій операції. Отець митрат Т. Форостій співав своїм мелодійним голосом, але і в ньому відчувався біль, бо всі знали Ірену, як щиру й добрячого серця жінку, надзвичайно скромну, але щедру й працьовиту на громадській ниві.

Лише п'ять років тому її муж інж. Ярослав Варивода приїхав подивитися на українську громаду св. Андрія, бо вже мав іти на пенсію й розглядався, де б йому поселитися на старші роки. Ця фльоридська громада подобалася йому, бо вона була побудована на соборницьких підвалинах, де всі могли ще бути активними й корисними для своєї громади й для української справи, бо сеньйори зорганізували тут сильну й активну українську громаду, яка могла не тільки задоволити різнородною активністю українців, але яка здобула поважні впливи на своїх сусідів американців. По кількох днях побуту вирішив поселитися тут, шукав за відповідною хатою, знайшов її й купив у знаному купелевому ресорті Варм Мінерал Спрінгс, бо цей ставок теплої й мінеральної води злагіднює артритичні болі людям, а його дружина Ірена вже тоді терпіла від них.

Та доля рішила інакше. Повернувши до Дітройту, інж. Я. Варивода виїхав на вікенд відпочати у своєму катеджі в лісах Мишигену, де в сні дістав серцевий атак і помер. Вдова бл. п. Ірена приїхала до хати на Фльориді, що її купив її муж, а якої вона не бачила раніше, але й хата й місцевість й українська громада подобалися їй, тим більше, що тут уже жило багато її друзів і знайомих.

Покійна Ірена народилася 27-го червня 1923 року в Дрогобичі, Західня Україна, з дому Терлецька. Народню школу закінчила в місті свого народження, ходила тут до гімназії ім. Івана Франка, але через вибух війни закінчила її у Відні, де опинилася, втікаючи перед приходом большевиків. Тут працювала в бюрі Українського Національного Об'єднання, запізналася з інж. Я. Вариводою й вони побралися в 1945 році. В 1949 році приїхала до Дітройту, де її муж знайшов працю в автомобільній фірмі Форда. В Дітройті вона й її муж були активними цілий час в українських організаціях. Покійна була активною в харитативній організації Український Золотий Хрест у відділі ч. 34, де займала різні пости в управі, найдовше була секретаркою. Також належала до Головної управи УЗХ. Коли переселилася на Фльориду до Варм Мінерал Спрінгс, то перебрала представництво тижневика „Українське Слово" в Парижі, яке взірцево вела. Була активною в Осередку св. Андрія, допомагала в комісіях суспільної опіки й господарської. В останньому році свого життя стала членом контрольної комісії Осередку й секретаркою Комітету оборони й Допомоги Політв'язням в Україні.

Св. п. Ірена Варивода

29-го жовтня м.р. раптом померла у шпиталі у Веніс по тяжкій операції. Вечором 31-го жовтня о. митрат Т. Форостій і о. Нестор Столярчук відправили Панахиду, де прощали її в останню дорогу о. Т. Форостій, Павлина Різник від Головної Управи Українського Золотого Хреста й Управи КОД-у, й Володимир Різник від Осередку св. Андрія.

На другий день тіло покійної привезено до церкви св. Андрія, де була відправлена заупокійна Служба Божа, а тоді всі поїхали на цвинтар у Веніс, де вже поховано декілька членів, і там її поховано. А коли домовину опускали в гріб, присутні відспівали прощальну пісню „Чуєш брате мій..." По похороні всі повернули до осередку на тризну, що її приготовило жіноцтво осередку св. Андрія.

На тризні родина й приятелі складали датки на нев'янучий вінок покійній і на пам'ятник св. Володимира, що його осередок св. Андрія ставить на честь 1000-ліття християнства в Україні.

Покійна Ірена осиротила двох доньок Уляну й Лілю з мужами, брата Любомира Терлецького та дальшу родину в ЗСА, Канаді й в Україні. Хай пам'ять про неї й її доброту вічно живе в наших серцях.

Павлина Різник